

Työterveyslaitos

HYVINVOINTIA TYÖSTÄ

Sairauspoissaolojen kehitys yksityisen ja julkisen sektorin SOTE-alalla Suomessa

Taina Leinonen, erikoistutkija

Sairauspoissaolot ja uusi työelämä - seminaari, 25.10.2018

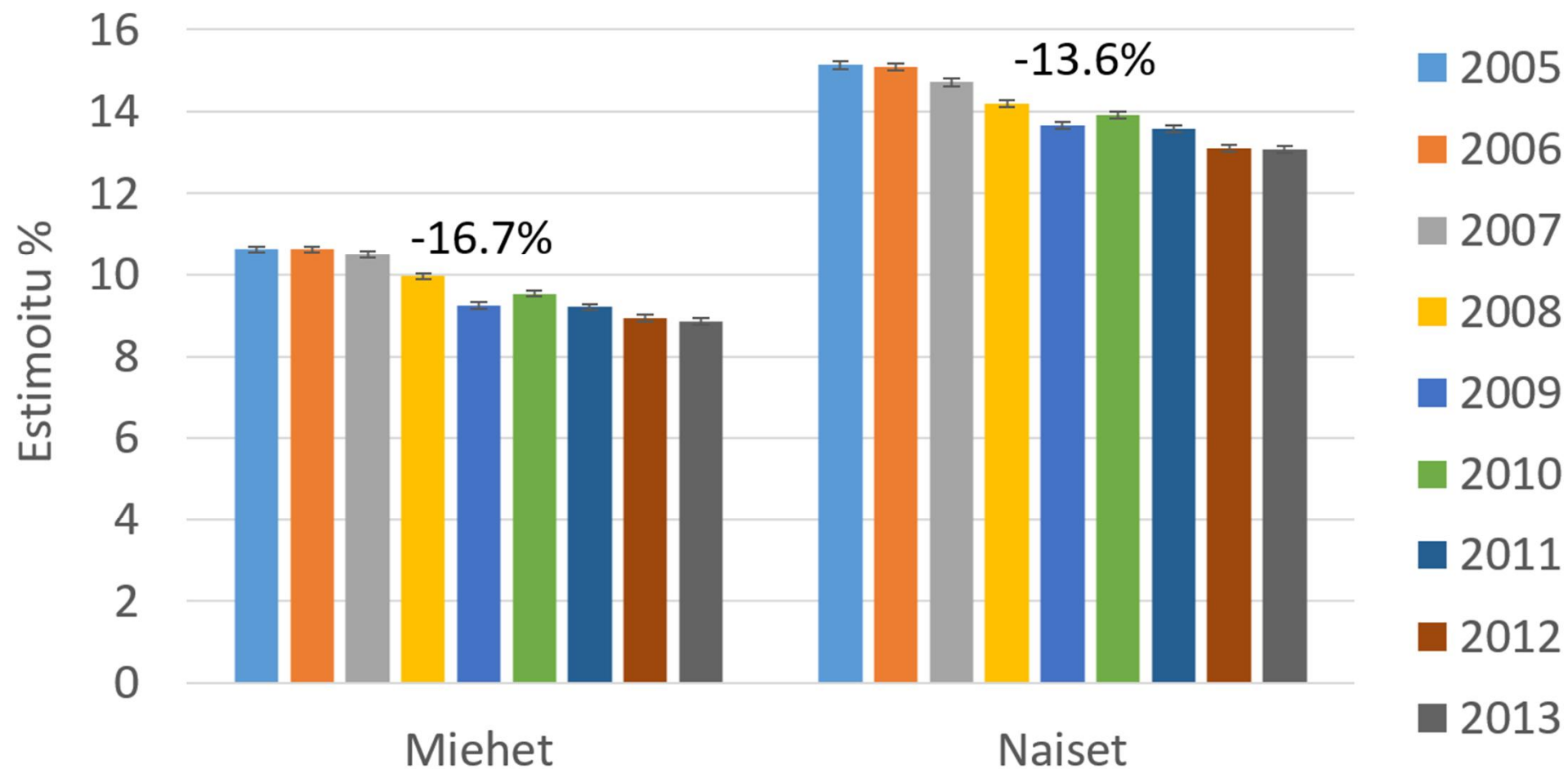
Tausta

- Sairauspoissaolot ovat yleisempiä julkisella kuin yksityisellä sektorilla työskentelevillä sekä sosiaali- ja terveystalvaeluiden (SOTE) alalla kuin muilla aloilla työskentelevillä
- Onko yksityisen ja julkisen sektorin välillä sairauspoissaoloeroja silloinkin, kun SOTE-alaa tarkastellaan erikseen
- Entä ovatko ryhmien väliset sairauspoissaoloerot muuttuneet aikakautena, jolloin
 - Sairauspoissaolojen alkavuus on yleisesti vähentynyt
 - Taloudessa on tapahtunut suuria suhdannevaihteluita
 - Julkinen sektori ja erityisesti SOTE-ala ovat olleet suurten uudistuspaineiden alla
 - SOTE-alalla on tapahtunut yksityistymiskehitystä

Tavoite ja menetelmät

- Tarkastellaan väestötason sairauspoissaolotrendejä kiinnittämällä erityistä huomiota julkisen ja yksityisen sektorin välisiin eroihin SOTE-alalla
- Tarkastelussa sairausvakuutuksesta korvatulle sairauspäivärahajaksolle jääneiden vuosittaiset osuudet 25–59-vuotiaista palkansaajista vuosina 2005–2013
- Erillisiä tarkasteluja tuki- ja liikuntaelinten sairauksille sekä mielenterveyden häiriöille
- Tulokset perustuvat kansallisesti edustaviin rekisteriaineistoihin, joissa on yhdistetty Kansaneläkelaitoksen, Eläketurvakeskuksen ja Tilastokeskuksen tietoja
- Analyysit perustuvat väestökeskiarvoistettuihin paneeliaineisto-malleihin

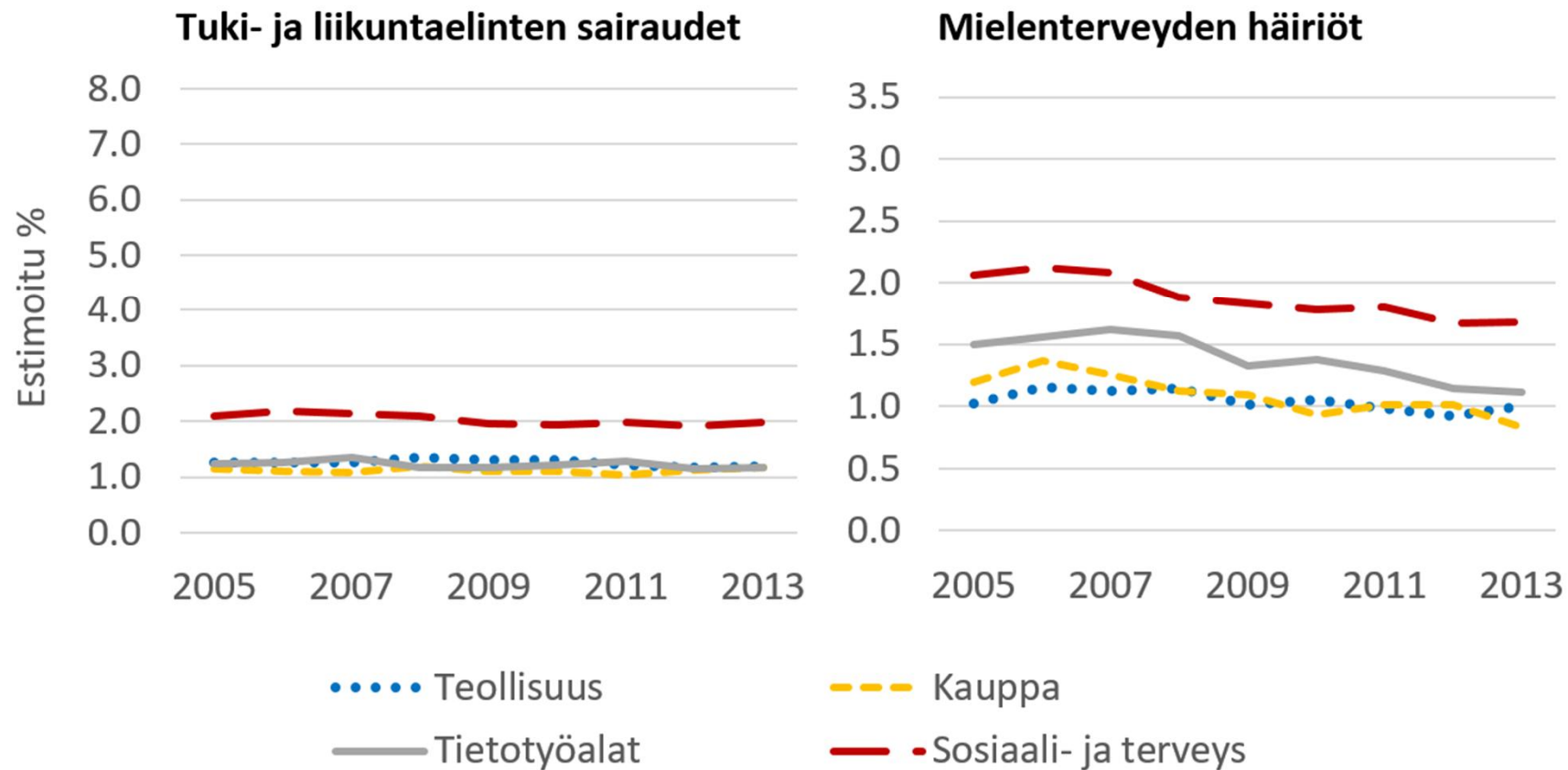
Sairauspoissaolojen trendit miehillä ja naisilla

(Leinonen ym. 2018 Ann Work Expo Health)

Toimialoja ja työnantajasektoreita koskevat yleiset sairauspoissaolotrendit

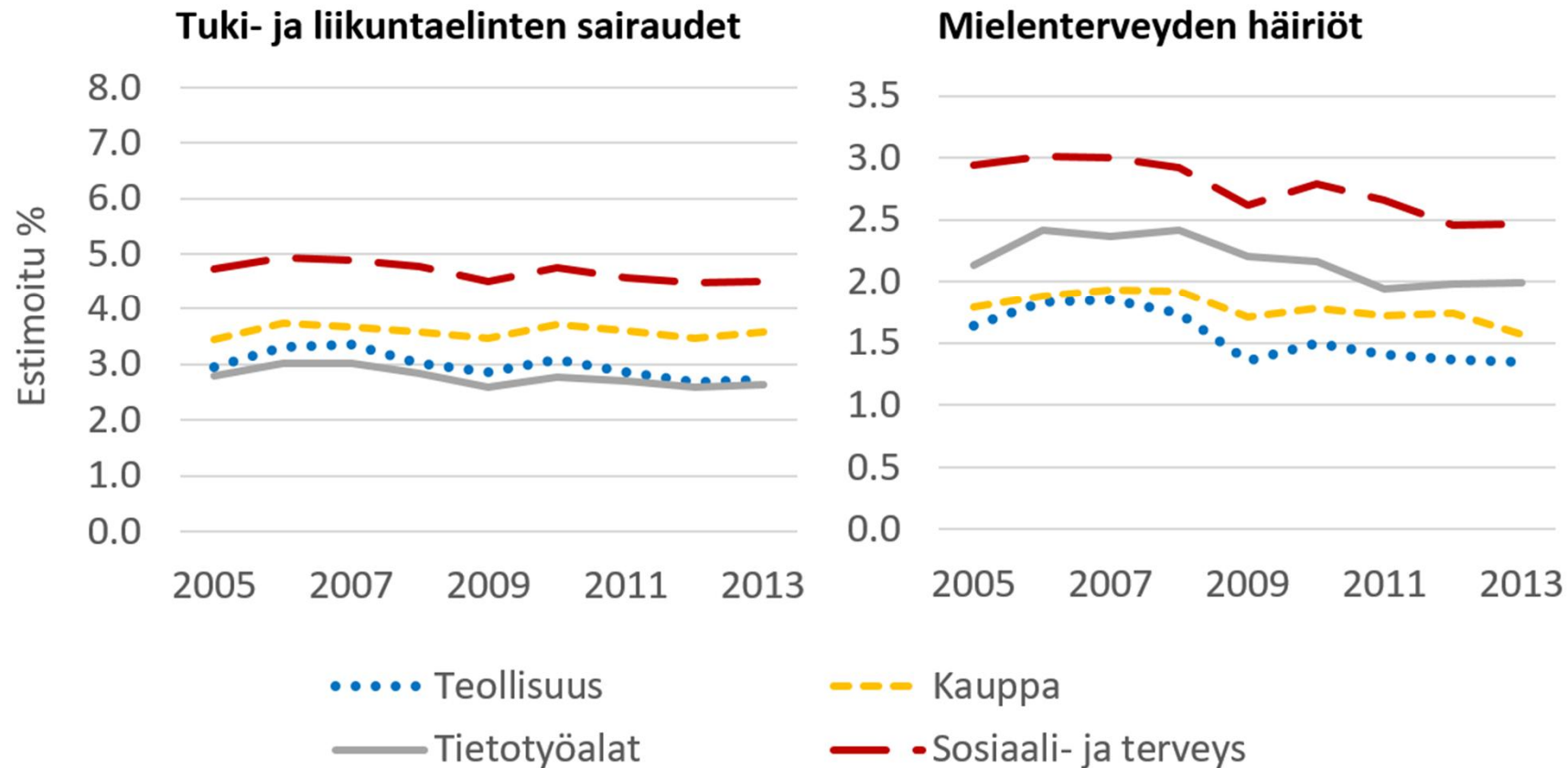
Sairauspoissaolojen sairausryhmittäiset trendit valikoiduilla toimialoilla, ylemmät toimihenkilöt

Vakioitu ikä, sukupuoli, koulutus, työnantajasektori, tulot, aika työllisenä ja työllisyysjaksojen lukumäärä

(Leinonen ym.
2018 BMJ Open)

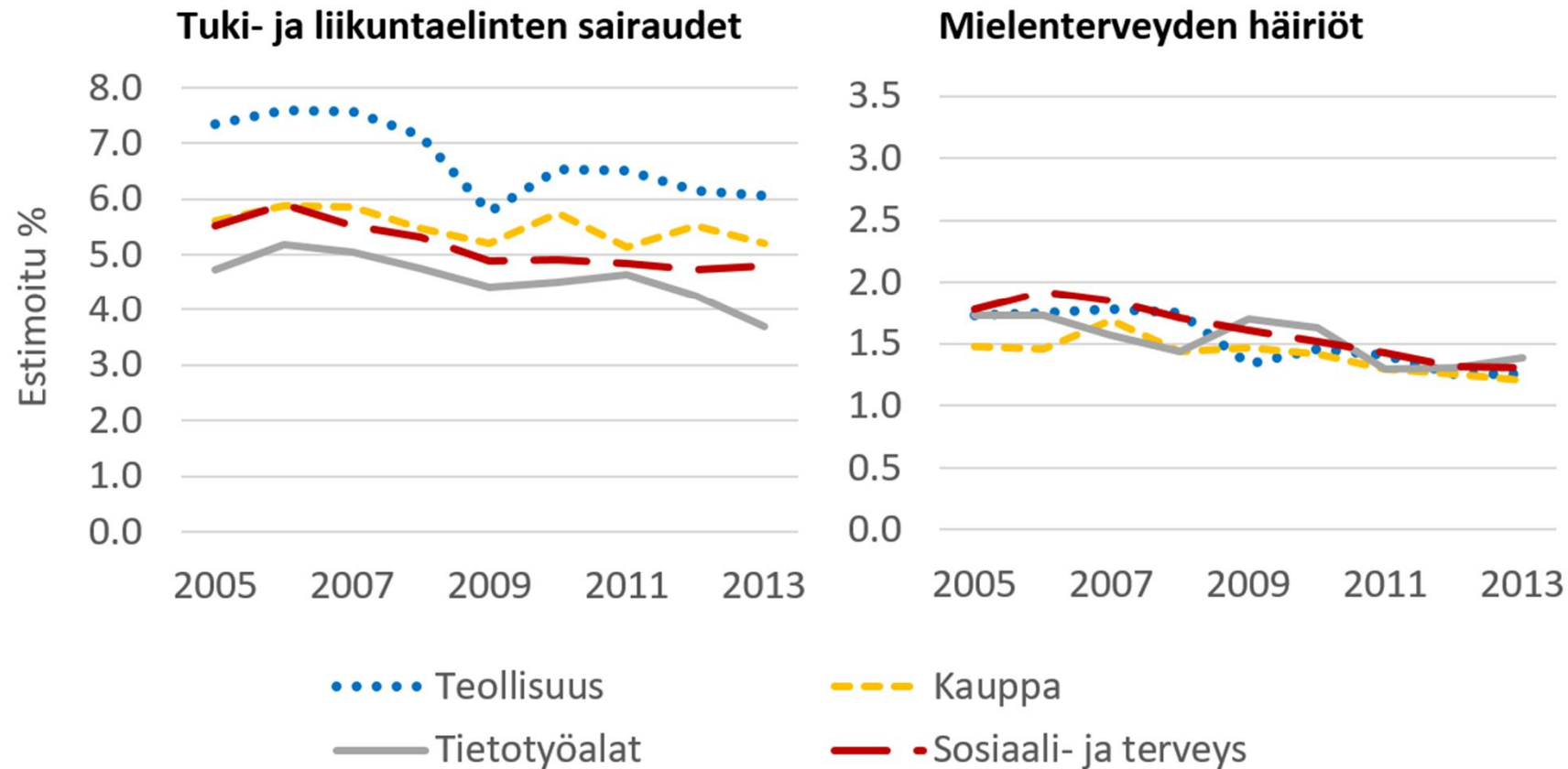
Sairauspoissaolojen sairausryhmittäiset trendit valikoiduilla toimialoilla, alemmat toimihenkilöt

Vakioitu ikä, sukupuoli, koulutus, työnantajasektori, tulot, aika työllisenä ja työllisyysjaksojen lukumäärä

(Leinonen ym.
2018 BMJ Open)

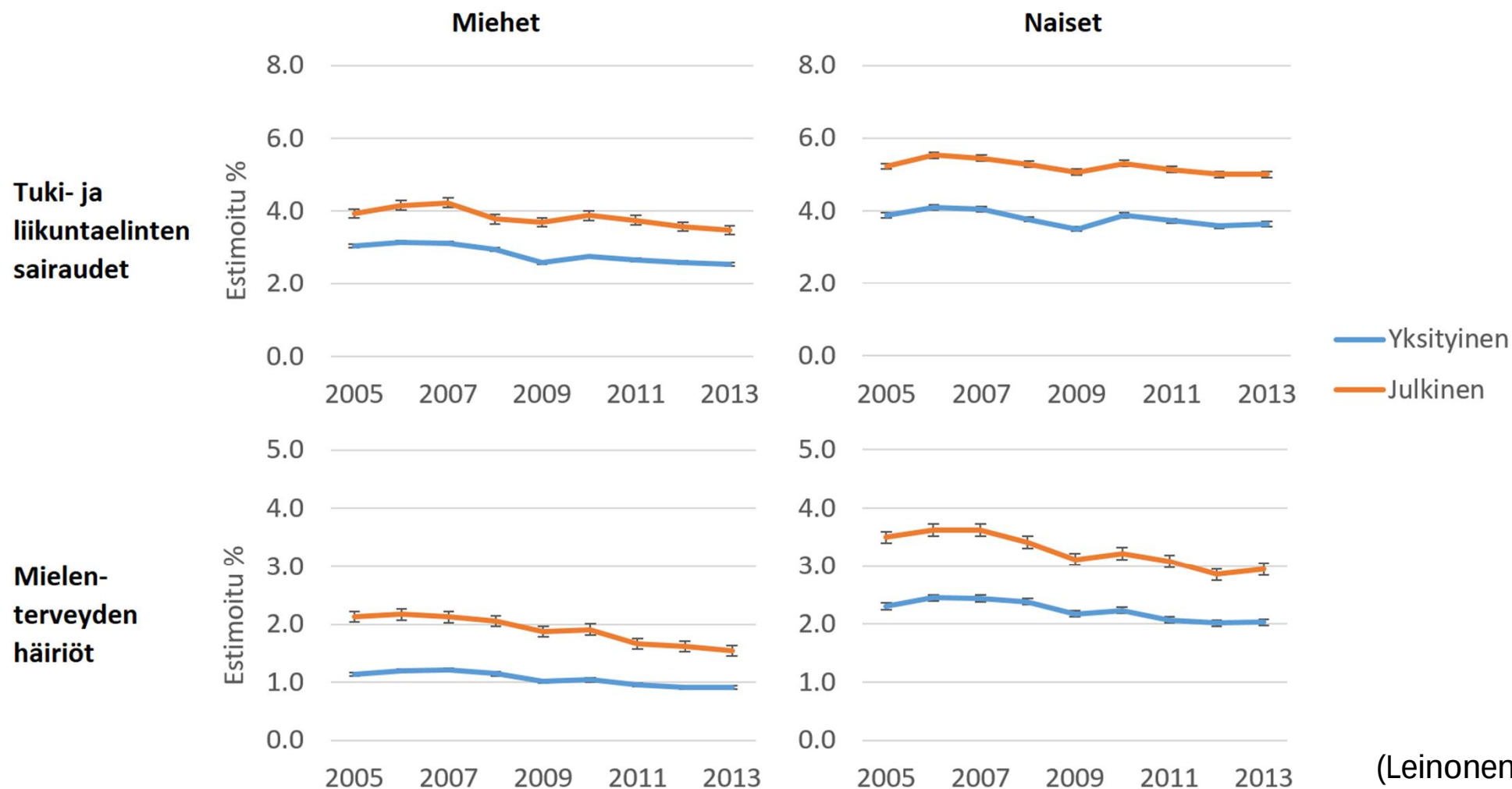
Sairauspoissaolojen sairausryhmittäiset trendit valikoiduilla toimialoilla, työntekijäasemassa olevat

Vakioitu ikä, sukupuoli, koulutus, työnantajasektori, tulot, aika työllisenä ja työllisyysjaksojen lukumäärä

(Leinonen ym.
2018 BMJ Open)

Sairauspoissaolojen sairausryhmittäiset trendit työnantajasektorin mukaan miehillä ja naisilla

Vakioitu ikä ja koulutus

(Leinonen ym.
2018 Duodecim)

Toimialajakauma työnantajasektorin mukaan miehillä ja naisilla vuonna 2013

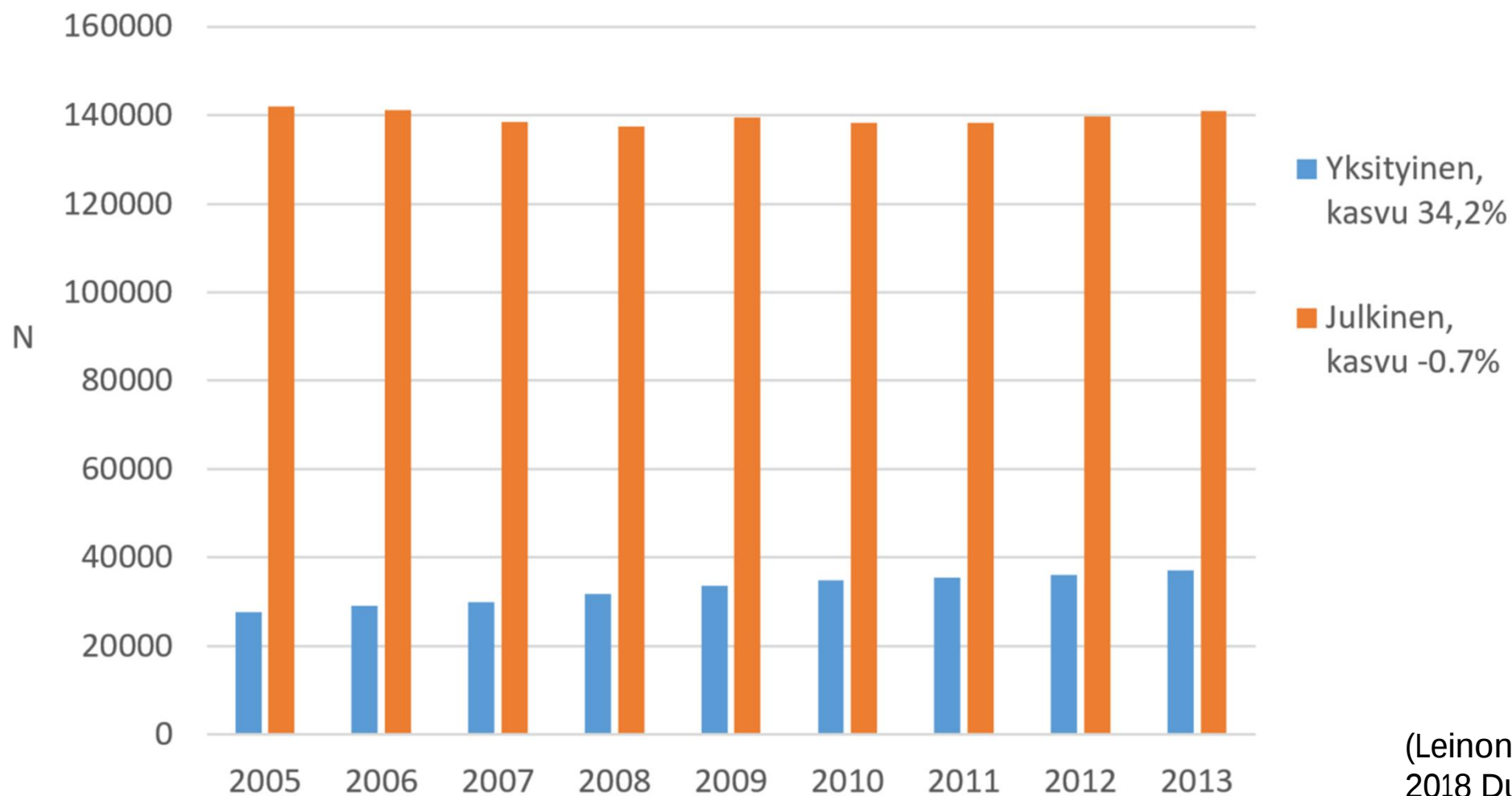
	Miehet		Naiset	
	Yksityinen	Julkinen	Yksityinen	Julkinen
Teollisuus	31.8	0.1	16.2	0.0
Rakentaminen	12.3	3.0	1.9	0.2
Kauppa	14.3	0.4	22.3	0.1
Kuljetus ja varastointi	11.0	2.1	5.0	0.2
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	1.9	0.5	6.1	2.5
Tietotyö [a]	15.8	9.7	20.3	3.3
Koulutus	1.2	23.6	2.5	19.8
Terveys- ja sosiaalipalvelut	1.4	14.0	11.6	52.3
Muu	10.2	46.7	14.2	21.6
Yhteensä	100.0	100.0	100.0	100.0

[a] informaatio ja viestintä; rahoitus- ja vakuutustoiminta; kiinteistöalan toiminta; ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta

(Leinonen ym. 2018 Duodecim)

Sairauspoissaolotrendit yksityisen ja julkisen sektorin SOTE-alalla

SOTE-alalla työskentelevien määrä työnantajasektorin mukaan eri vuosien tutkimusaineistossa

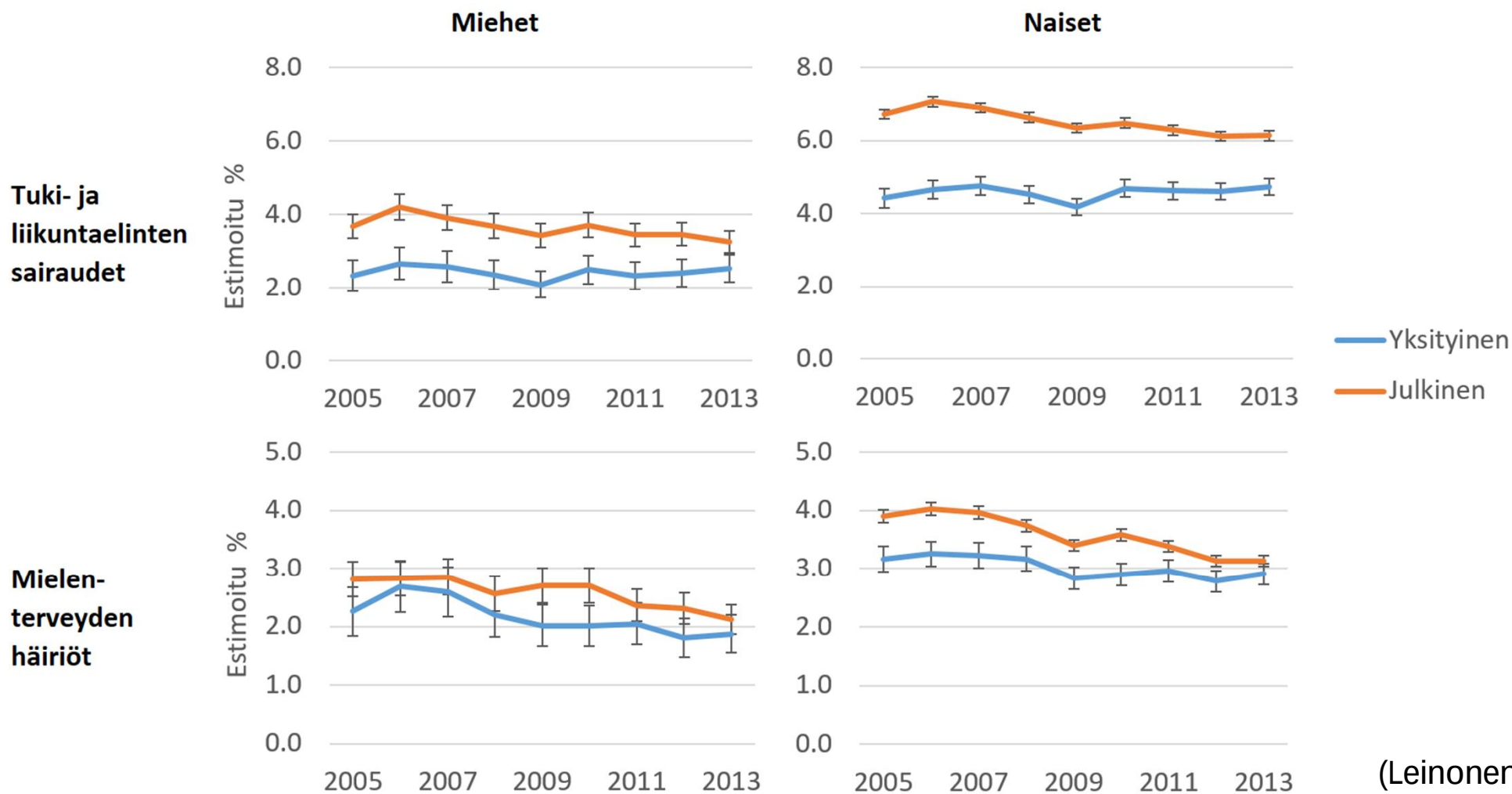
Valikoitujen taustatekijöiden jakaumat työnantajasektorin mukaan SOTE-alalla työskentelevillä miehillä ja naisilla vuonna 2005 ja 2013

	Miehet				Naiset			
	Yksityinen		Julkinen		Yksityinen		Julkinen	
	2005	2013	2005	2013	2005	2013	2005	2013
Ikä								
25–34	30.0	30.5	23.2	24.8	26.1	27.2	17.2	20.7
35–44	31.8	30.3	30.1	28.7	31.0	28.5	29.9	25.8
45–54	28.2	28.0	33.9	30.8	31.1	30.7	37.8	35.2
55–59	10.0	11.2	12.9	15.6	11.7	13.7	15.2	18.3
Koulutus								
Ylempi korkea-aste	14.1	14.0	26.1	21.8	5.6	7.3	5.7	8.1
Alempi korkea-aste	29.1	29.6	29.9	34.4	40.7	40.1	39.1	43.8
Keskiaste	44.1	47.4	36.1	38.0	44.8	47.3	45.8	43.9
Perusaste	12.7	9.0	8.0	5.8	9.0	5.4	9.3	4.2
Ammattiluokka								
Ylemmät toimihenkilöt	22.2	22.3	34.7	28.4	12.5	13.6	15.6	17.1
Alemmat toimihenkilöt	55.0	60.1	45.8	56.6	72.4	76.2	71.8	75.2
Työntekijäasemassa olevat	22.9	17.7	19.5	15.0	15.1	10.2	12.6	7.8
Yhteensä	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

(Leinonen ym. 2018 Duodecim)

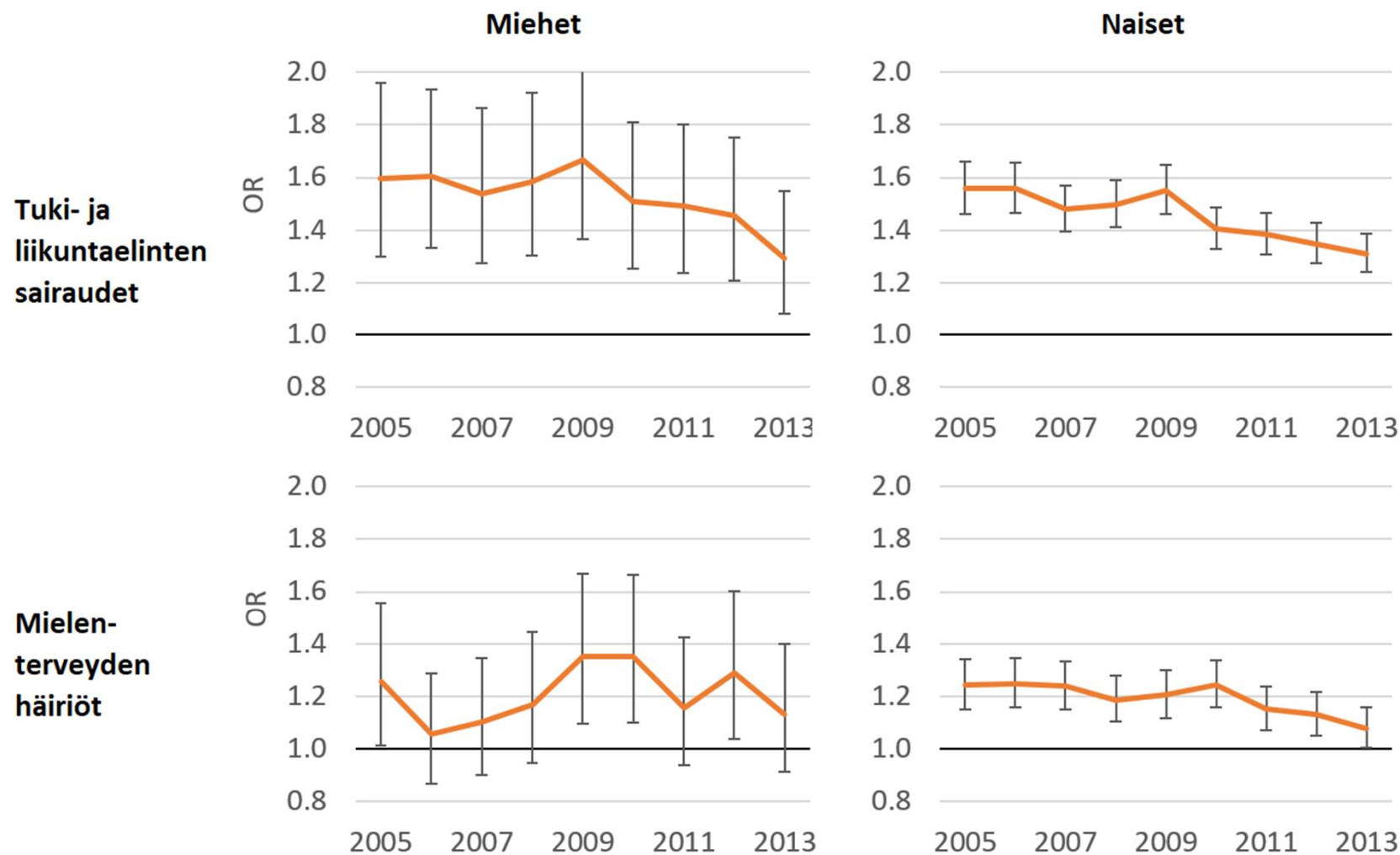
Sairauspoissaolojen sairausryhmittäiset trendit työnantajasektorin mukaan SOTE-alalla työskentelevillä miehillä ja naisilla

Vakioitu ikä, koulutus, ammattiluokka, tulot, aika työllisenä, ja työllisyysjaksojen lukumäärä

(Leinonen ym.
2018 Duodecim)

Sairauspoissaolojen sairausryhmittäinen riski julkisella sektorilla (OR=1.00 yksityisellä sektorilla) eri vuosina SOTE-alalla työskentelevillä miehillä ja naisilla

Vakioitu ikä, koulutus, ammattiluokka, tulot, aika työllisenä, ja työllisyysjaksojen lukumäärä

(Leinonen ym.
2018 Duodecim)

Johtopäätökset

- Julkisen ja yksityisen sektorin välinen sairauspoissaoloero havaittiin sekä väestössä yleisesti että SOTE-alan sisällä
 - Työympäristöissä eroja?
 - Sektoreille valikoituminen?
- Ero on säilynyt väestötasolla, mutta pienentynyt SOTE-alalla
 - Taantumalla kielteisiä terveysvaikutuksia yksityisellä sektorilla?
 - Julkisen sektorilla haluttomuutta olla poissa töistä uudistuspaineiden vuoksi?
 - Yksityistymiskehityksen myötä sektoreista keskenään samankaltaisempia?

Työterveyslaitos

Kiitos!

HYVINVOINTIA TYÖSTÄ

taina.leinonen@ttl.fi

Yhteistyössä:

Eira Viikari-Juntura
Svetlana Solovieva
Kirsti Husgafvel-Pursiainen
Työterveyslaitos

Lauri Virta
Ilona Autti-Rämö
Kansaneläkelaitos

Mikko Laaksonen
Eläketurvakeskus

ttl.fi

@tyoterveys
@fioh

tyoterveyslaitos

tyoterveys

Tyoterveyslaitos

Kirjallisuus

- Leinonen T, Solovieva S, Husgafvel-Pursiainen K, Virta LJ, Laaksonen M, Autti-Rämö I, Viikari-Juntura E. Julkisen ja yksityisen sektorin välinen ero sairauspoissaoloissa on säilynyt väestötasolla mutta pienentynyt sote-alalla. *Duodecim* 2018;134:1738–48.
- Leinonen T, Viikari-Juntura E, Husgafvel-Pursiainen K, Solovieva S. Cause-specific sickness absence trends by occupational class and industrial sector in the context of recent labour market changes: a Finnish panel data study. *BMJ Open* 2018;8:e019822.
- Leinonen T, Viikari-Juntura E, Husgafvel-Pursiainen K, Virta LJ, Laaksonen M, Autti-Rämö I, Solovieva S. Labour market segregation and gender differences in sickness absence: trends in 2005–2013 in Finland. *Ann Work Expo Health* 2018;62:438–49.